

редані згідно ліцензійного договору». Для тих об'єктів, що використовуються самим підприємством, рекомендовано відкрити субрахунок «Нематеріальні активи, що використовуються підприємством».

Список використаних джерел

1. Нематеріальні активи: П(С)БО 8, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242 // Бухгалтерський облік і аудит. — 2002. — № 12. — С. 37—39.
2. *Зубілевич С.* Облік нематеріальних активів // Бухгалтерський облік і аудит. — 2001. — 310. — С. 3—12.
3. *Клименко А.* Нематеріальні активи: від придбання до ліквідації. — Харків: Фактор, 2005. — 320 с.
4. *Тарасова І.* Пропозиції щодо вдосконалення класифікації нематеріальних активів у Плані рахунків та П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» // Бухгалтерський облік і аудит. — 2004. — № 4. — С. 38—41.

В. В. Чудовець, канд. екон. наук, доцент
Луцький національний технічний університет

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Незважаючи на існуючі недоліки в практиці здійснення інвентаризації, цей елемент методу обліку та методичний прийом внутрішньогосподарського контролю залишається важливим і перспективним засобом вирішення багатьох складних проблем, що постають перед агропромисловими підприємствами України, серед яких: перевірка реальної вартості та оцінки активів, власного капіталу і зобов'язань підприємства, перевірка правильності визнання активів, оцінка біологічних активів (відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку), уточнення вартості пайового фонду колишніх колективних сільськогосподарських підприємств та інше.

При інвентаризації не завжди можливою є достовірна оцінка об'єктів обліку, оскільки її проведення може призвести до значного ускладнення інвентаризаційного процесу та зростання витрат на його здійснення. Разом з цим набір технічних прийомів інвентаризації дозволяє без додаткових витрат перевірити правильність визнання активів, власного капіталу і зобов'язань, сфор-

мувати інформаційну базу для перевірки облікових оцінок та визначити підстави для їх подальшого перегляду.

Крім цього, інвентаризація дозволяє прослідкувати за зміною справедливої вартості активів (основних засобів, нематеріальних активів, запасів) і прийняти рішень щодо доцільності їх переоцінки у відповідності до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Також за допомогою інвентаризації можна встановити існування окремих ознак можливого зменшення корисності активу згідно з П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» [1], наприклад, — застаріння або фізичне пошкодження активу тощо.

На нашу думку, проблему оцінки біологічних активів, а також перевірки дотримання критеріїв їх визнання (відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» [2]), можна частково вирішити за допомогою інвентаризації. Для цього необхідно розробити чітку методику і техніку проведення інвентаризації даних об'єктів обліку.

У нашій державі досить поширеними є процеси, пов'язані з реорганізацією суб'єктів господарської діяльності на селі, вихідною базою якої є наявність повної, достовірної та неупередженої інформації про наявність і стан активів, власного капіталу та зобов'язань підприємства. На нашу думку, поряд із даними обліку, важливим джерелом такої інформації виступають результати інвентаризації.

Визначальною проблемою реформування сільського господарства в Україні виступає розвиток земельних відносин на основі приватної власності на землю та запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення. При цьому вже нині існує необхідність забезпечення належного обліку земельних ресурсів, контролю за їх наявністю, станом та використанням.

Проведене дослідження порядку ведення бухгалтерського обліку земель у сільськогосподарських підприємствах Волинської області дало можливість виявити такі проблеми: на балансі не завжди відображаються всі земельні ділянки, які перебувають у власності; неправомірно відображаються у складі основних засобів земельні ділянки, отримані у постійне користування; не ведеться на належному рівні або взагалі відсутній первинний і аналітичний облік земель; поширеними є випадки самовільного зайняття сторонніми особами земельних ділянок та їх використання без правовстановлюючих документів.

Вказані вище недоліки можна було б значною мірою усунути за допомогою проведення інвентаризації землі.

Інвентаризація дозволяє вирішити ще чималу кількість специфічних, притаманних сільському господарству проблем. Так, поширеною практикою є списання кормів чи інших запасів не в

міру їх вибуття, а через значний проміжок часу, здебільшого в кінці виробничого циклу або й по його завершенні. При цьому виникає ситуація, коли такі виробничі запаси ще відображаються на рахунках обліку, а у фактичній наявності відсутні. Це порушує контроль за їх використанням, сприяє зловживанням та викривляє показники собівартості виробленої продукції. Виходом з цього є здійснення інвентаризації і відновлення за її допомогою реальності даних бухгалтерського обліку.

Звичайно, що окрім розв'язання складних галузевих проблем сільського господарства інвентаризація дозволяє також усунути недоліки у веденні бухгалтерського обліку, які можуть виникнути на будь-яких підприємствах. Так, наприклад, за результатами інвентаризації можна перевірити чи правильно відображаються і класифікуються на рахунках обліку активи, власний капітал та зобов'язання суб'єкта господарювання.

Виходячи з наведеного вище, можемо стверджувати про ефективність застосування інвентаризації підприємствами агропромислового комплексу, необхідність подальшого удосконалення методологічних та практичних підходів до її проведення.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.12.2004 р. № 827.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.

І. Ю. Чумакова, канд. екон. наук, доцент
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МЕТОДОЛОГІЯ АУДИТУ: ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ НОВИХ НАПРЯМІВ

Однією з найважливіших цілей аудиту на сучасному етапі реформування економіки України, коли явно позначилася потреба у пошуку та активізації нових функцій і інструментарію державного впливу і регулювання соціально-економічного розвитку країни, є оцінка безперервності діяльності організацій, можливостей